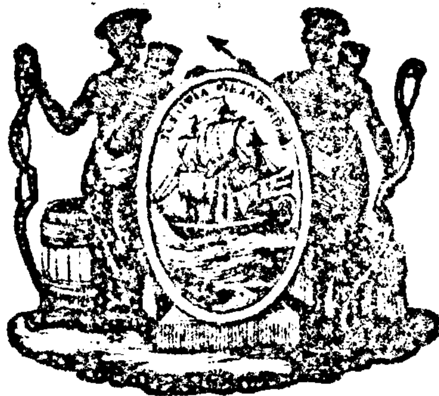
Ao. 1858. **No. 18.**

Donderdag **11 Februarij.**

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 8 Februarij 1858.

Bij Gouvernements-resolutie dd. 6 dezer maand No. 4, is, aangezien de heer Gouverneur zich op morgen, voor eenige weken, van *Paramaribo* verwijdert, de heer Procureur Generaal belast geworden met de behandeling der dagelijksche zaken, gedurende Zijner Excellentie's afwezigheid.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 8 Februarij 1858.

Bij Gouvernements-resolutie dd. 6 dezer maand No. 5, zijn onder de nadere goedkeuring des Konings, ter Gouvernements-Secretarie benoemd:

tot *2e. Kommies*, de 1e. klerk B. J. Greeve,

tot *1e. Klerk*, de klerk E. C. Wesenhagen, en

tot *Klerk*, de heer F. P. Kamerling, Ambtenaar ter beschikking van den Gouverneur.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 8 Februarij 1858.

Alzoo Jacoba Anthoinetta Meijt van het Gouvernement heeft verzocht, om in pacht te bekomen het Erf gelegen op den hoek van de *Zwartenhovenbrug Straat* en van den *gemeenen Landsweg* bekend onder de 2e. Buitenwijk No. 35.

Zoo worden degenen, die vermeenen mogten op het bedoelde Erf eenig eigendoms- of ander regt te kunnen doen gelden, opgeroepen, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, hunne reclames, met overlegging van bewijsstukken, ter Gouvernements-Secretarie intedienen.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 10 Februarij 1858.

Door Z. M. de Koning zijn brieven van meerderjarig-verklaring verleend geworden aan Thomas Edward Bixby.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 10 Februarij 1858.

Bij Gouvernements-resolutie dd. 8 dezer maand No. 9, is, onder de nadere goedkeuring des Konings, aan den heer C. S. P. Dericks, op zijn verzoek, verleend een *eervol* ontslag als 2e. Luitenant der Schutterij te *Paramaribo*.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 10 Februarij 1858.

(2219) Ten verzoeke van Cornelis Coenradus Andreas Reael, wordt van zijn voorgenomen vertrek uit de Kolonie aankondiging gedaan.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie.
Aanzoek voor Vrijgeving.

1858.

5 Feb. Van den slaaf *Marius*, geboren in 1844, zoon van *Juliana*, toebehoorende aan J. A. Mertens.

» » Van den slaaf *Carolus*, geboren in 1841, zoon van *Elisabeth*, toebehoorende aan Plantaadje *Vreeland*, divisie *boven Suriname* en *Thorarica*.

» » Van het slavenkind *Adile*, geboren in 1856, dochter van *Agnesia*, toebehoorende aan C. Busch.

» » Van den slaaf *Christiaan*, geboren in 1807, zoon van *Truijtje*, toebehoorende voor den vrijdom aan L. Benescia.

» » Van het slavenkind *Helena*, geboren in 1856, dochter van *Christina*, toebehoorende aan P. van der Meer.

» » Van den slaaf *Tamie*, geboren in 1813, zoon van *Alijda*, toebehoorende voor den vrijdom aan P. A. Vonk.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Derde Afkondiging.

Gouvernements-Secretarie.
Aanzoek voor Vrijgeving.

1858.

8 Feb. Van den slaaf *Christiaan*, geboren in 1831, zoon van *Leentje*, toebehoorende voor den vrijdom aan J. C. Ox.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Tweede Afkondiging.

Gouvernements-Secretarie.
Aanzoek voor Vrijgeving.

1858.

10 Feb. Van de slavin *Susanna*, geboren in 1805, dochter van *Maria*, en haar zoon *Heintje*, geboren in 1837, welke beide laatstgenoemden voor den vrijdom aan J. Louissen toebehooren.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Eerste Afkondiging.

Transport.

(2215) Den 5 Februarij 1858. J. Robinson aan J. B Evertz, C. A. van Sijpesteijn en C. D Brakke, ieder voor *een derde* aandeel, van de plantaadje *Vlugt en Trouw* c. a., gelegen aan de rivier *boven Cottica*.

Paramaribo, den 8 Februarij 1858.

De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

Transport.

(2217) Den 10den Februarij 1858. D. S. Goedman aan C. H. M. Krieger wed. H. van Doorn, van het Huis en Erf aan de *Keizer straat*, N. W. La. D No. 22 O. W. La. D No 200.

Paramaribo, den 10. Februarij 1858.

De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

Belanghebbenden worden herinnerd aan de voldoening vóór het einde dezer maand van de navolgende belastingen, als:

Erf en Grondpacht.
Paarden geld.

Paramaribo, den 8 Februarij 1858.

De provisioneele Koloniale Ontvanger en Betaalmeester,
J. ELLIS.

NIEUWSTIJDINGEN.

Paramaribo, *den 10 Februarij 1858.*

Gisteren morgen om 8 uur, is Zijne Excellentie de Heer Gouverneur, met de rivier stoomboot *Eliza*, naar de plantaadje *Resolutie* vertrokken.

Gemengde Berigten.

Een brief uit Londen geeft de volgende beschrijving van den nevel, die aldaar den 8n. Dec. jl. geheerscht heeft: Het is drie uur op

den oogenblik dat ik aan u schrijf. Sedert twee uren ongeveer wacht ik op wat meer helderheid, vergeefs. Dat is erger dan alles wat ik in dit land der grijsgele nevels beleefd heb. Natuurlijk brandt mijne lamp. De gaslampen op straat zijn aangestoken — aangestoken, ja, maar met welk gevolg, zal ik u nu zeggen. Onmiddellijk onder mijn venster staat een lantaarnpaal, dat is het eenige ding als een licht, hetwelk ik in de gedaante van eene verre, verre schemering achter een' dubbelen sluijer gewaar word. Van den naastvolgenden paal, ongeveer 15 passen verwijderd, van de dubbele rij van lantaarns in de lange, lange straat, gelijk er in het westeinde zijn, zelfs niet de schaduw van een spoor. De huizen op den anderen kant zijn voor mijn oog niet naderbij dan het paleis van den Keizer van Japan. Ik kan de tegenwoordigheid van levende wezens op de straat naast mijne woning en van de voorbijrijdende voertuigen slechts uit het gedruisch, uit het vloeken en geschreeuw der voerlieden afleiden. Laat mij hopen, dat de voor romanschrijvers zoo dienstige kimberische nacht en de Egyptische duisternis daarbij slechts kinderspel ware. De nacht, lieve hemel, is er middags-zonneschijn tegen. Den nacht kan men met gas in den dag veranderen. Deze dampkring wischt dag en nacht te gelijk uit, en maakt het natuurlijk, evenzeer als het kunstmatig licht, zon, maan, sterren en een vurige vloed van gas te schande. Dit is het beeld van een' echten, volbloed Londenschen Decembernevel.

———

Als men zooveel gruweldaden heeft moeten vermelden, waaraan de inboorlingen zich hebben schuldig gemaakt, is het billijk ook bekend te maken, dat verscheidene ingezetenen van Delhi zich door daden van barmhartigheid en liefde hebben gekenmerkt. Dank zij deze edele menschen, heeft men een zeker aantal Engelschen teruggevonden, die men eerst dacht vermoord te zijn; men noemt onder anderen den katholijken zendeling en den drukker van de courant van Delhi. Deze beide personen en verscheidene anderen zijn door de inboorlingen verborgen, en gedurende den tijd, dat de heerschappij van de muitelingen heeft geduurd door hen gevoed.

———

Uit Buenos Ayres wordt gemeld, dat den 1n. Nov. aldaar groote schade is aangerigt door eene waterhoos, die een regen van kleine steenen, en daarna hagelkorrels, zoo groot als hoendereijeren, in zulk eene menigte op de stad wierp, dat alle vensters, bloemen en tuingewassen vernield werden. Een tuinman had alleen aan stukgeslagen glasruiten 35,000 piasters schade.

———

Op een der laatste dagen van December jl. heerschte er in den omtrek van Enston Square, te Londen, eene zekere agitatie wegens de ontdekking van een verschrikkelijken moord, gevolgd door een zelfmoord in Harpur's koffijhuis, in Drummund street. Aldaar had namelijk een persoon, omstreeks 40 jaren oud, die verondersteld werd een vreemdeling te zijn, met zijne vrouw van omstreeks 25 jaren, zijn intrek genomen om er eenige dagen te logeren. Zij bleven er tot den daaropvolgenden Zondag en waren toen op het punt te zamen te vertrekken, toen de heer Harpur hen tegenhield en hen niet wilde laten gaan, voor dat zij het aan hem verschuldigde betaald hadden. De beide vreemdelingen gingen toen weer naar hunne kamer, en tot 's avonds daaropvolgende vernam men niets meer van hen. Nadat de heer Harpur ten 10 ure eenen policieagent van het voorval kennis had gegeven, klopten beide aan de deur der kamer van de twee echtelieden, zonder dat zij eenig antwoord ontvingen. Toen hierop de deur werd opengebroken, werden zij verschrikt wegens het ijzingwekkende tooneel dat zij aanschouwden. De vrouw namelijk lag uitgestrekt op den grond, te midden van een grooten stroom bloed en was den hals afgesneden; de man lag op zijne knieën, insgelijks den hals afgesneden en met een bebloed scheermes in de regterhand. Men veronderstelt dat hij, na aan de vrouw het leven ontnomen te hebben, zich zelven ook om het leven heeft gebragt. Men vermoedt dat de ellende de oorzaak is van deze verschrikkelijke gebeurtenis, want hoewel de kleeding der ongelukkigen er goed uitzag en zich ook door zindelijkheid onderscheidde, hadden zij noch geld noch eenige bagage bij zich. Hun signalement is openbaar gemaakt en het geregt heeft een onderzoek ingesteld.

———

» Ik behoor Frankrijk toe, — zoo zegt de heer Dupin, de nieuw benoemde staatsraad, — » maar aan geene coterie en aan geene partij. Ik ben Franschman, als zoodanig noch legitimist, noch orleanist, noch republikein. Ik heb het met de legitimiteit goed kunnen vinden, het huis Orleans kunnen raden, als president der assemblée onder de republiek mij tegen een aankloppend keizerschap meer of minder kunnen verklaren. In alle deze dingen handelde ik vrij en uit eigen overtuiging, zoo treed ik thans vrij en overtuigend, als pure Franschman en man der natie, die aan de publieke zaak toebehoort, in het hoogste keizerlijke geregtshof en in den hoogsten keizerlijken senaat. Wat de vrije patriotische geest uit vrijen wil doet, daaraan heeft geen mensch te tornen. Ik behoor mij zelven toe, en aan geene doctrinelle of antidoctrinelle school *par excellence*. Ik ben de krachtigste en patriotische uitdrukking van het nationale liberalismus en der nationale democratie. Mijne leus is de ware onafhankelijkheid."

In verband hiermede kan gebragt worden het thema van de heeren Troplong, Chaix Destanges en van die half-officiele regeringsbladen, die meer of minder de gedachten der regering verkondigen, dit namelijk: » Het keizerlijke systeem en staatsbeginsel is de zuivere uitdrukking der Fransche democratie, welke zich in den jare 1789 trachtte te constitueren, doch hetwelk haar slechts onder de regering van Napoleon den Eersten gelukt is. De Constituante en de Legislative verloren zich in onfransche stelsels, half Engelsche en half Amerikaansche, en onpractische theorien; de conventie en directoire schiepen eene heerschappij van het proletariaat onder twee vormen, eene terroristische en een dilatorische. De eerste vergoot bloed, de andere verspilde eer en zedelijkheid. Daar verrees een sterkere, Napoleon de Eerste, constitueerde de democratie, die hem op den troon verhief, en werd door oorlogvoeren verhinderd ze vreedzaam te ontwikkelen. De Bourbons bedierven daarop de democratie door eene parlementaire regering in den zin der Engelsche Whigs. De democratie schudde in den jare 1830 het juk der Bourbons, in het jaar 1848 het juk der Orleans af. Daarop ontrukte een tweede Napoleon de democratie aan de vuisten der demagogie. Het volk verhief hem tot den troon. Hij restitueerde de staatsregeling van zijn grooten voorganger, constitueerde op nieuw de democratie; maar door geene oorlogen gehinderd kan hij het grondplan eener waarlijk liberaal gezinde vertegenwoordigende staatsregeling doorzetten — eener staatsregeling, welke niet gelijk de parlementaire staatsregeling in handen der partijen, der factien, der coterien, onder de vaandels van partijministerien en partijdig gezinde opposition, de democratie langzaam of geweldadig door oligarchie, of door proletariaat ondermijnt, gelijk ook de uit de democratie geboren troon met gedurige ongevallen à la 1830 of à la 1848 bedreigt.

———

Men heeft nu en dan brieven van officieren uit Indie medegedeeld. Thans heeft men er eenen van eenen soldaat van de ongelukkige expeditie van Dinapore naar Arrah, die zeker ook met belangstelling zal gelezen worden. Nadat het ongelukkige troepje voor de rivier Barara gezet was en daar langen tijd zonder voedsel vertoefd had, kwam 's avonds ten zes ure het bevel om voort te gaan. » Wij gingen," zegt het schrijven, » den weg naar Arrah op, door een Franschen vrijwilliger geleid, die van het begin tot het einde de ondubbelzinnigste bewijzen van uitstekenden moed, beleid en opoffering gaf. Ik hoorde hoe hij den kapitein Dumbar, bevelhebber van het korps van 450 man, den raad gaf den overgang over de rivier Barara te verzekeren, en voor het geval van nood de booten gereed te houden. Doch kapitein Dumbar scheen hem uit te lagchen. Merkt wel op, deze plaats werd het graf van ongeveer 150 onzer wapenbroeders... Tot elf ure in den nacht marscheerden wij voorwaarts, en waren toen slechts nog omstreeks drie mijlen van Arrah verwijderd. Wij maakten halt in de nabijheid van een klein stroomend water. Hier drong onze Fransche leidsman op nieuw bij den kapitein aan om niet verder te gaan, maar den morgen af te wachten daar de soldaten ledige magen hadden, en het volstrekt niet raadzaam was in den nacht nader op te rukken. Alles vruchteloos. Ten 12 ure omstreeks braken wij weder op. De maan was ondergegaan, de nacht donker. Andermaal verscheen onze Fransche vriend voor den kapitein, en stelde hem voor, niet binnen Arrah te gaan, dat nu naauwelijks een half uur meer verwijderd was. Ook op deze waarschuwing werd geen acht geslagen. Ongeveer een kwartier uurs later had onze voorhoede, onder aanvoering van den Franschman en den luitenant Ingelby, juist den voet op de eerste straat gezet, toen een salvo uit een bosch van mangoboomen, op het hoofdkorps onzer troepen losknalde. Deze overrompeling brak onze gelederen, en thans ondervond kapitein Dumbar de eerste gevolgen van zijn gebrek aan krijgskundige behoedzaamheid. Wij verzamelden ons spoedig weder. Onder een aanhoudend geweervuur beiderzijds weken wij, als tijgers, duim voor duim terug, tot wij in den omtrek van een grooten vijver, nabij het dorp, aankwamen, en hier verbleven wij gedurende het overige van den nacht, terwijl wij eerst de salvo's onzer vijanden met eenige weinige schoten beantwoordden, tot het vuur op beide zijden ophield. Het was thans 1 uur na middernacht. Wij hadden bij de eerste overrompeling 15 man verloren. Zes lijken werden in ons kamp gebragt, bovendien vijf gekwetsten. Een Sikh viel in een diepe poel, maar onze Fransche leidsman, die overal tegenwoordig was, hielp er hem met een geweerkolf uit. Dr. Jackson was gekwetst, de opotheker was gevlugt; onze gekwetsten riepen te vergeefs om hulp

Doch de Franschman was er, hij verpleegde se, wiesch hunne wonden af, en bragt hun versch water te drinken.

Ten 3 uur hielden vijf officieren en dezelfde Franschman krijgsraad. De Franschman wilde, dat men in den vroegen morgen met gevelde bajonet op de Cipayers zou losgaan, maar alle vijf waren tegen hem, en stemden voor eenen terugtogt. Ik was geheel in de nabijheid, en hoorde ieder woord dat gesproken werd. Het was midden in het kamp en wij stonden er rondom. »Terugtogt," riep de Fransche gentleman, »dat is schande Een terugtogt voor uwe eigene Cipayers, dat zal hunne onbeschaamdheid verdubbelen; zij hebben paarden en kameelen, twijfelt er niet aan, zij ijlen naar Barara, en verzekeren zich van booten bij de overvaart dan rest ons niets dan te sterven. Ik moet uwen terugtogt een' schandelijken terugtogt noemen." Ten 5 ure 's morgens begon de terugtogt. De Cipayers schreeuwden luid van vreugde. Wij lieten ons kamp en onze gekwetsten achter. De meesten werden met de bajonet door de Capayers afgemaakt of opgehangen. Verbeeld u, wij hadden geen enkel duli, geen enkelen drager, geenerlei bediende. Wij trokken op, en verloren eene menigte manschappen onder weg. Wij zagen hoe de Cipayers te paard, op kleppers, op kameelen, als duivels, naar Barbara Ghant renden. Ten 13 ure bereikten wij de plaats. Reeds waren alle huizen met schietgaten voorzien, en zoodra wij bij de booten aankwamen, hagelde een digte kogelregen op ons neder, en doodde bijna allen die zich in de booten bevonden. Wie moed genoeg had zwom over de rivier, en menigeen heeft zoo zijn leven gered. Velen werden in het water omgebragt. Wij onderhielden uit de booten een goed vuur op den vijand, maar zonder vrucht. Deze stond achter aardwallen gedekt. Het gevolg was, dat ons vuur allengs verflaauwde, en de Cipayers begrepen wel wat dat beduidde. Zij schoten op de booten toe, boorden er twee in den grond, en staken een derde, met soldaten en officieren gevuld, in brand. Allen, tot den laatsten toe, kwamen om... Gij zult u verheugen te hooren, wat onze Franschman deed. Hij roeide met ongeveer zestig der onzen weg. Hij zelf was gekwetst, en toen hij te Barara aankwam wist hij door zijn innemend voorkomen zoo zeer de ingezetenen te winnen — en ik hoor dat hij hun 4 ropijen gaf — dat zij hem eene boot verschaften, op welke alle gekwetsten heimelijk ingescheept en over het water gezet werden. Hij echter bleef achter, zich zelven vergetende, om nog andere levens te redden. Hij was de laatste die over de rivier zwom, en gelukkigerwijze werd zijn leven gered. Zoodra hij aan boord van den stoomer (die hen van Dinapore derwaarts had gebragt) kwam, wiesch hij eigenhandig onze wonden en gezigten de rij rond, en verschafte ons een welkome slok rum, eene lafenis, waaraan niemand voor ons arme gekwetste soldaten, door pijn en honger gefolterd, gedacht had. Het was eene groote troost voor ons te zien, hoe een »foreigner" zelf gekwetst en verlamd, als een liefhebbende, weldadige ziel (*like a veritable man of charity*) ons verpleegde."

Den 3n. December jl. heeft de Duitsche kunstwereld, een gevoeligen slag getroffen in het verlies van haren oudsten en, althans in veler schatting, eersten beeldhouwer, Christian Rauch. Zeldzaam voorzeker mag het voorregt heeten, dat dezen kunstenaar te beurt viel, die op ruim tachtigjarigen leeftijd niet alleen nog door geene vermindering van ligchaamskrachten genoopt werd de inspanning voor zijn moeijelijk kunstvak vereischt, aan een jeugdiger geslacht over te laten, maar tevens tot in de laatste dagen van zijn leven werd gevierd als de man, die zich wist te handhaven op het hooge standpunt, voor jaren reeds door hem ingenomen.

Rauch werd den 2 Januarij 1777 te Arolsen in Waldeck geboren en ontving het eerste onderwijs in de kunst van den beeldhouwer Ruhl te Kassel. In 1797 kwam hij te Berlijn, waar hij, ondanks vele hinderpalen, belangrijke vorderingen maakte in zijne kunst. In 1804 reisde hij met den graaf Sandreczky naar Rome, waar W. von Humboldt zijn beschermer en Thorwaldsen zijn vriend werd. De invloed van laatstgenoemden kunstenaar op de ontwikkeling van Rauch was even groot als die van de studie der antieken. Toch was Rauch nooit eigenlijk zijn leerling. Te Rome vervaardigde hij reeds meer dan een kunstwerk op last van den koning van Pruissen, die hem in 1811 naar Berlijn ontbood om het ontwerp te leveren voor een gedenkteeken voor koningin Louise. In 1812 vertrok hij wederom naar Carrara om aldaar dit ontwerp in marmer uit te voeren, voltooide dien arbeid in 1813 te Rome en keerde in 1814 naar Berlijn terug om het gedenkteeken op te rigten. Het bevindt zich te Charlottenburg in een opzettelijk daarvoor gebouwd mausoleum in den vorm van een' dorischen tempel. De koningin is voorgesteld sluimerende op een rustbed. In dezen bevallig ernstigen arbeid, welke den roem des kunstenaars vestigde, toonde hij de strenge ideale vormen van den plastischen stijl evenzeer magtig te zijn als de frissche levendigheid eener meer realistische opvatting, welke hij reeds had getoond te willen huldigen en die zich vooral in zijne latere standbeelden krachtig uitsprak.

In de thans volgende jaren werkte hij met onvermoeide vlijt. In 1821 telde men reeds meer dan 70 borstbeelden van zijne hand, meer dan eens reisde hij naar Italie, en het was wederom te Carrara, dat hij de opdragt ontving om een kolossaal standbeeld in brons voor prins Blucher te vervaardigen, dat in 1826 te Breslau werd opgerigt. Een ander beeld van Blucher, waarvan het voetstuk met reliefs was versierd, werd door hem voor Berlijn bewerkt. In 1829 voltooide hij een standbeeld in zittende houding van koning Maximiliaan van Beijeren, en vervaardigde dat van Goethe in het klein naar het leven. Koning Lodewijk van Beijeren had hem in 1828 het maken van een standbeeld voor Albert Durer opgedragen, dat in 1838 door Burgschmidt te Neurenburg werd gegoten en aldaar opgerigt. Het is niet wel mogelijk hier eene volledige opgave mede te deelen van de talrijke kunstwerken, welke door zijne onvermoeide hand werden voortgebragt. Wij mogen echter niet met stilzwijgen voorbij gaan de zes kolossale marmeren geniussen van den roem welke hij voor de Wahalla vervaardigde en die wederom geheel op het gebied van het ideaal te huis behoorden, betwelk hij met zijne beelden van Blucher en Durer scheen te hebben vaarwel gezegd. In denzelfden geest was zijne heerlijke Danaïde geconcepieerd en uitgevoerd. In 1842 vervaardigde hij geheel in den geest van het mausoleum te Charlottenburg een dergelijk gedenkteeken voor de koningin van Hanover waaraan later als pendant dat voor haren gemaal werd toegevoegd.

Nogmaals gaan wij een aantal meer of minder belangrijke werken voorbij om te gewagen van het reusachtige gedenkteeken voor Frederik de Groote, waarmede hij zich van 1840 tot 1851 (toen het in de maand Mei te Berlijn werd onthuld) heeft bezig gehouden. De hoogste realiteit, die welke begint met in de kern van het onderwerp door te dringen om het daarna weder te geven met de uitdrukking van het eigen er het wezen en de ziel van uitmaakt, vindt men in deze kunstschepping verwezenlijkt. Slechts ééne aanmerking valt er op te maken Zij geldt de zonderlinge vermenging van realistische en allegorische elementen in de basreliefs en beelden van het voetstuk. Bij zijne trouw aan het realisme in de beeldhouwkunst was het vreemd, dat Rauch zich voor het antieke kostuum verklaarde, toen er sprake was van het monument voor Goethe en Schiller, bij hetwelk echter, zoo als men weet, door Rietschel de kleeding van het tijdperk is behouden. De klassieke muze heeft zich op Rauch gewroken door zijne forsche gestalte met mantel en tunica te bekleeden dáár, waar hare heerschappij onvoorwaardelijk wordt gehuldigd, aan de glyptotheek te Munchen.

Zijne laatste levensjaren waren evenmin onvruchtbaar als de vroegere; meermalen is over zijne werkzaamheid gesproken; onder anderen over zijne beelden aan York en Gneisenau en over zijne groep van Mozes en Aron en Hur. Het pleistermodel van deze groep in marmer te brengen was eene taak, welke de tachtigjarige grijsaard zich nog gesteld had en waarin hij alleen door den dood is verhinderd. Bijna gelijktijdig met het berigt van zijn overlijden vermeldden de bladen dat het daartoe bestemde blok marmer van Carara te Berlijn was aangekomen.

Het heeft dezen kunstenaar niet aan erkenning van zijn genie ontbroken. Professor aan de Berlijnsche akademie, werd hij door vorstelijke kunstbeschermers als om strijd geëerd. De koning van Pruissen droeg aan zijn leerling Drake de taak op om het beeld des kunstenaars in marmer te beitelen voor Berlijn. Aan Widnmann werd door koning Maximiliaan dezelfde last gegeven met het oogmerk om er de buitenzijde van de glyptotheek te Munchen mede te versieren. De inwoners van Arolsen waren er trotsch op dat Rauch in hunne stad het levenslicht had gezien; zij vereeuwigden zijn naam door dien te schenken aan eene liefdadige stichting in hun midden, gevestigd in het huis, waar de groote kunstenaar geboren werd. Maar vooral zijne kunstbroeders en leerlingen vereerden hem hoog. Treffend bleek dit op een feest, ter zijner eere gegeven den 2den Januarij van het jaar 1857, op zijn 80sten verjaardag.

Rauch heeft een aantal leerlingen gevormd, waarvan onderscheidene thans behooren tot de eerste beeldhouwers van Duitschland. Behalve Rietschel, wiens roem den zijnen reeds nabij komt, telt men daaronder Drake, Kiss, Afinger, Bläser, de beide Wolffs, Kalide, e. a. — Rauch overleed te Dresden, waarheen hij zich had begeven om eene heelkundige operatie te ondergaan. Zijn stoffelijk overschot werd naar Berlijn overgevoerd en den 7den December werd met groote plegtigheid en in tegenwoordigheid van onderscheidene vorstelijke personen en van de uitstekendste mannen op het gebied van kunst en wetenschap daaraan de laatste eer bewezen.

Traktaat tusschen de Vereenigde Staten en Japan.

De *Friend of China* behelst den tekst van het den 17 Junij 1857 tusschen de Vereenigde Staten en Japan gesloten traktaat. Het luidt als volgt:

» Tot verdere regeling van het verkeer van de Amerikaansche burgers binnen het rijk van Japan, en na behoorlijke overweging, zijn Townsend Harris, consul generaal van de Vereenigde Staten van Amerika binnen het rijk van Japan, en Inowouye, prins van Sinano, en Nakamoera, prins van Dewa, gouverneurs van Simoda, allen met volkomene volmagt bekleed, omtrent de volgende artikelen overeengekomen, te weten:

» Art. 1. De haven van Nagasaki, in het vorstendom Hizen, zal voor de Amerikaansche schepen geopend zijn, waar zij schaden mogen herstellen en water, brandstoffen, provisien en andere benoodigde artikelen zelfs steenkolen waar die te krijgen zijn, mogen innemen.

» Art. 2. Daar het bekend is dat Amerikaansche schepen, die de havens van Simoda en Hakodade bezoeken, in hunne behoeften niet kunnen voorzien worden door de Japannezen, wordt overeengekomen, dat Amerikaansche burgers permanent te Simoda en Hakodade mogen wonen en dat de regering der Ver. Staten een vice consul mag aanstellen om te Hakodade te resideren.

» Dit artikel zal in werking treden met den 4den Julij 1858.

» Art. 3. Bij de vereffening der rekeningen zal de waarde van het geld door de Amerikanen medegebragt, bepaald worden, door het te wegen tegen Japansch munt (gouden en zilveren itzebues) namelijk goud tegen goud en zilver tegen zilver; gewigten, vertegenwoordigende Japansche munt, mogen ook gebruikt worden nadat die gewigten naauwkeurig onderzocht en juist bevonden zijn.

» De waarde van het geld der Amerikanen alzoo bepaald zijnde, zal de som van 6 pCt. worden toegestaan aan de Japannezen voor de onkosten van hermunting.

» Art. 4. Amerikanen, die zich in Japan aan het een of ander vergrijp schuldig maken, zullen door den Amerikaanschen consul-generaal of consul gevonnisd en gestraft worden volgens de Amerikaansche wetten.

» Japannezen, die zich jegens de Amerikanen aan vergrijpen schuldig maken, zullen door de Japannesche authoriteiten gevonnisd en gestraft worden volgens de Japannesche wetten.

» Art. 5. Amerikaansche schepen, die de havens van Simoda, Hakodade of Nagasaki mogten aandoen, met het doel benoodigdheden aan te schaffen of schade te herstellen, zullen daarvoor betalen in goud of zilveren munt en indien zij geen geld hebben, zullen goederen in ruiling genomen worden.

» Art. 6. De regering van Japan erkent het regt van den consul-generaal der Vereenigde Staten om de grenzen van Seven Ri te overschrijden, doch heeft hem gevraagd van het gebruik maken van dit regt af te zien, behalve in gevallen van nood, schipbreuk, enz; waarin hij heeft toegestemd

» Art. 7. Aankoopen voor den consul-generaal of zijn huisgezin, mogen alleen gedaan worden door hem of eenig lid zijner familie en betaling daarvoor moet aan den verkooper gedaan worden, zonder de tusschenkomst van eenig Japansch ambtenaar; tot dat doel zal aan den consul-generaal Japansche zilveren en koperen munt worden verschaft.

» Art. 8. Daar de consul-generaal der Ver. Staten van Amerika niet bekend is met de Japansche taal, en de gouverneurs van Simoda van hunne zijde niet bekend zijn met de Engelsche taal, zoo is overeengekomen dat de rigtige uitlegging van de artikelen zal gezocht worden in de Hollandsche lezing

Art. 9. Al de voorgaande artikelen treden in werking met de dagteekening dezes, behalve artikel 2. dat op daarin aangeduide dagteekening in werking treedt."

Dit tractaat is in het Engelsch, Japansch en Hollandsch gesteld.

Scheepvaart.

AANGEKOMEN.

Den 9den dezer, het schip *Rijnbrand*, kapt. Lange Passagier: de Heer J. F. A. Rosevelt.

Den 10n., het schip *Hermanus Izaak*, kapt Braunsthal. Passagiers: de HH Mr. C. J. Heijlidij en A. Aletrino. — Beiden van Amsterdam.

UITGEKLAARD.

Den 9den, de Nederl. brik *Sarah Lyon*, kapt. J. W. Anderson, naar London, lading: 90 stuks Cederhout metende 2000 kub. voeten en 1 kist Porcelein.

Idem, het schip *Jacoba Christina*, kapt. R. H. Lutje, naar Amsterdam, lading: 232 vaten Suiker 347,991 pond, 23 balen schoone Katoen 7,185 pond en 13 punch Rum 1,507 gallons.

ADVERTENTIEN.

Gedrukt bij **J. C. Muller Az.**